

FLOAREA DE FOC

11 Iunie 1936
ANUL III — Nr. 19
Redacția: Calea Victoriei No. 31
București. — Tel. 434.60
Manuscrisele nepublicate se d strug

UN EXEMPLAR 1 LEU
APARE IN FIECARE SĂPTĂMÂNĂ
Ad-ția: Calea Victoriei No. 31. Tel. 434.69

S U M A R

Generația n'are leafă de Zaharia Stancu
Marcel Proust de Anton Holban
Hristo Botev de Vasile Christu
Claveciniști de Virgil Gheorghiu
Despre simțul comun regional de Petre Manoliu

Cronici:

Literare de Cicerone Theodorescu
Votul femeilor de Al. C. Constantinescu
O generație de imbecili de Mircea Damian
Polemici, informații literare, note etc.

GENERATIA N'ARE... LEAFĂ...

ZAHARIA STANCU

În primul său articol, scris pentru apărarea generației pe care nimeni nu o atacase, d. Mircea Eliade afirmase că «este folositor să ataci generația tânără» și se referea la articolul meu dintr'un număr mai vechi al acestei reviste, «Generația în pulbere», care nu constituia un atac.

D. Mircea Eliade contesta cele susținute de mine și ridica, în «Vremea», un cald elogiu «generației».

Mi s'au părut exagerate elogiile aduse de d. Mircea Eliade «generației» ale cărei fețe adevărate sunt bine cunoscute și, comentând aceste elogiile, spuneam:

«Nu e nevoie să te uiți din zarea cafelei spre a băga de seamă că însuși cei mai reprezentativi ai generației, și-au împodobit singuri frunțile cu cununii de hârtie.

Și nu e nevoie să te afli în zarea cafelei, spre a striga, după ce ai pipăit bine aceste cununii, că ele nu sunt de aur.

Nu pricepem de ce crede d. Mircea Eliade că «e foarte folositor să ataci generația tânără».

D. Mircea Eliade n'a atacat «generația tânără».

N'a atacat-o nici d. Petru Comarnescu, inspector general cl. I al teatrelor, inspector al Fundațiilor Culturale Regale, director al ziarului săptămânal «Excelsior» și comisar al guvernului și al municipiului de câte ori se ivește ocazia.

N'a atacat «generația» nici d. Mircea Vulcănescu, director general al vâmlor.

Dimpotrivă: și d. Mircea Eliade și d. Petru Comarnescu și d. Mircea Vulcănescu elogiază de zece ani această generație.

De ce este deci «folositor» să ataci «generația tânără»?

Dreptatea e însă întreagă de partea d-lui Mircea Eliade când susține că această «generație» este acum destul de ocupată cu treburile ei ca să mai citească o biectiile ce i se aduc.

Da. Generația e ocupată: cu conferințele, cu inspectarea cinematografelelor și a localurilor de noapte, cu supravegherea vâmlor, cu încasarea salariilor și diurnelor, etc.

Cum să mai aibă această «generație» vreme să citească obiectiile ce i se aduc? D. Mircea Eliade a constituit, și de data aceasta, o excepție. Deși «generația» d-sa a citit obiectiile. Ba a dat și un răspuns.

În articolul meu întrebam: «Unde sunt reformatorii științei? Revoluționarii dreptului? Și mă refeream la gălăgioșii din asociația ucisă în ridicol și rușine «Criterion». D. Mircea Eliade se face a nu pricepe.

Prin urmare am fost clar: am vorbit de însuși reprezentativi ai generației cari se laudă, în mod exagerat, unul pe altul și am întrebat răspicat: de ce crede d. Mircea Eliade că «e foarte folositor» să ataci «generația tânără»? Și-i arătam d-lui Mircea Eliade că nici d-sa, nici d. Petru Comarnescu, nici d. Mircea Vulcănescu, adică singuri din această genera-

ție, cărora Statul le-a înlesnit un trai mai mult sau mai puțin comod, N'AU ATACAT CI, DIMPOTRIVA, AU ELOGIAT «GENERATIA»!

În aceleași coloane lămuriam că:

«Rândurile mele (din «Generația în pulbere») puține și triste, nu constituiau un atac împotriva întregii generații, nici împotriva celor ce s'au simțit vizati. Ele aveau de scop să rusineze autorii tineri, reclamagii, să-i trezească și să-i învețe a suporta critica justă. Să-i obișnuiască să fie măsurati la adevărata lor înălțime. Fie că de mulți ani s'a instaurat în publicistică, de către generația mea, sistemul necinstit al reclamei deșănțate. Ori ce volumas e însoțit la apariție de un cor de amici admiratori. După apariția fiecărei cărți redacțiile sunt copleșite de autorii nerăbdători să le strecore printre rânduri aprecierea superlativă. În felul acesta critica a fost alungată de nu i se mai aude glasul.

Confuzia crește. Editura care a tipărit ciclul de romane al d-lui O. Stere și «Steaua robilor» de d-ra Henriette Yvonne Stahl a tipărit pe d-na Olga, Monta, pe d-na Margareta Moldovanu etc. Exemplul ar putea fi multiplicat. Publicațiile sgărcite în aprecieri față de «Răscoala» d-lui Liviu Rebreanu au consacrat pagini întregi unui fleac literar iscălit de un frecventator seral al tuturor redacțiilor bucureștene. Fiecare pretinde să fie adulat ca geniu unic. Această stare de spirit a fost instaurată de generația mea. Am socotit că e necesar să încelez sistemul».

Cum comentează d. Mircea Eliade aceste afirmații? D-sa nu articulează un singur cuvânt de răspuns. Nu ne spune de ce a socotit «că e foarte folositor să ataci generația tânără». Nici nu ne mai amintește de «fenomenalul» Cioran sau de d. Costantin Noica, gânditor și erudit cărui nu știe «pe cine să-i opună din generația care ne-a precedat». D-sa se agită de cuvântul «diurnă», și, în articolul «Diurnele tinerei generații» se înfurie din nou, pe trei coloane, în «Vremea» și ne copleșește cu o ploaie de reproșuri și de epitețe:

«Într'un articol publicat în «Floarea de foc», și intitulat Generația în pulbere și cu ochelari savanți — d. Zaharia Stancu își mărturisese încă odată dezamăgirile sale în fața generației tinere. Generația ocupată — spune d-sa — «cu conferințele, cu inspectarea cinematografelelor și a localurilor de noapte, cu supravegherea vâmlor, cu încasarea salariilor și diurnelor, etc.» Înțeleg acum despre ce este vorba. D. Zaharia Stancu — întemeiat pe misterioase informații — este sigur că «generația tânără» s'a înfipt confortabil în bugetele, știute și neștiute, ale României Mari. Mai cu seamă «filosofii», accentuiază d. Zaharia Stancu aducând în sprijinul afirmației sale și un text din Emil Cioran. Vom vedea îndată cât de bine o duc «filosofii». Să privim însă mai de aproape, cu indiscreție, situația a-

cestei generații ocupată «cu încasarea salariilor și diurnelor».

Am menționat în articolul meu vreo douăzeci de nume de «tineri», culese din aproape toate câmpurile de activitate științifică, literară și culturală. Bănuesc că d. Zaharia Stancu, obsedat de spectrul generației care încasează diurne și salarii, nu e suficient de informat asupra vieții aspre pe care sunt siliți s'o ducă toți acești tineri. Să-l lămurim deci.

În afară de Grigore Moisil, care e profesor de matematică la facultatea din Iași, restul tinerilor de excepțională valoare științifică trăiesc — în cel mai bun caz — dintr'o leafă mai mică decât a unui sublocotenent. Iată lista «diurnelor și salariilor», pe care d. Zaharia Stancu poate oricând s'o verifice:

Titelca — asistent universitar (4-5000 lei)

Theodorescu — asistent universitar
Constantin Noica — n'are post, n'are leafă

Emil Cioran — n'are post, n'are leafă
Alexandru Elian — n'are post, n'are leafă

Vasile Băncilă — profesor secundar
Traian Herseni — asistent
D. C. Amzăr — bibliotecar (2000 lei)

Ernest Bernea — n'are leafă
Paul Costin Deleanu — n'are leafă

Să examinăm acum «diurnele și salariile» pe care le încasează cealaltă parte a «generației», scriitorii.

Anton Holban — profesor secundar
Ion Călugăru — redactor la «Vremea»
Sergiu Dan — publicist

Mihail Sebastian — publicist și secretar de avocat

Lucia Demetrius — ?
Dan Petrașincu — publicist
Dan Botta — ?

Virgil Gheorghiu — publicist
Emil Guțan — avocat
Ion Biberi — medic

Radu Gyr — asistent universitar
Radu Boureanu — ?

Am ales 12 «scriitori tineri»; trei dintre ei au «semnul înnebării» și indiscreția mea trebuie să se oprească aici. Alții cinci, sunt «publiciști»: adică, în cel mai bun caz, câștigă 6000 lei pe lună. Șase mii de lei — pentru talentul care le a dat Dumnezeu, pentru munca lor îndârjită, pentru cultura pe care și-au câștigat-o, pentru sacrificiile făcute de familiile lor ca să-i crească și să-i dăruiască culturii românești.

Șase mii de lei — ceva mai mult decât un plutonier major...

Din lista noastră, au mai rămas patru scriitori cari au o meserie: sunt profesori, medici sau avocați. Nu știu dacă vreunul care să aibă o leafă mai mare de 6-7000 lei lunar. Nu știu cât «câștigă» Ion Biberi cu medicina și publicistica —

dar știu cât câștigă Mihail Sebastian cu avocatura și publicistica și mie de dejuns. Alături cu acești sciitori cu «meserie» trebuie să mă așez și eu. Imi dau seama prea bine de cruda indiscreție pe care o fac — dar cred că e timpul să se termine odată cu toate legende și calomniile care circulă în jurul acestei generații.

Cititorul e rugat să-mi erte acest lung citat. L-am dat pentru a arăta totala orbire de care e lovit d. Mircea Eliade în această discuție.

Ce-mi dă d-sa în cap cu d-nii Titelca și Vasile Băncilă? Cu d-ra Lucia Demetrius și d. Dan Petrașincu? Data trecută am precizat:

«În articolul meu («Generația în pulbere») întrebam: «Unde sunt reformatorii științei? Revoluționarii dreptului?». Și mă refeream la gălăgioșii din asociația ucisă în ridicol și rușine «Criterion».

După câte știu nici d. Titelca, nici d. Vasile Băncilă, vechi gândirist, n'au activat la «Criterion» iar scriitorii Lucia Demetrius și Dan Petrașincu sunt mult prea tineri pentru a mă fi gândit o singură clipă la ei când am scris despre «generație».

Dar, de ce-mi lansează d. Mircea Eliade această impresionantă listă de tinere elemente de valoare cărora Statul nu le-a dat încă nici un post, nici leafă?

Afirmația d-lui Mircea Eliade: «d. Zaharia Stancu nu e suficient de informat asupra vieții aspre pe care sunt siliți s'o ducă toți acești tineri» e o glumă. Și încă o glumă de ieftină calitate. D. Mircea Eliade mă cunoaște îndea-juns pentru a mă bănuși de lipsă de informație. Să continui? Nu. Să transcriu mai bine câteva rânduri din același articol al d-lui Mircea Eliade: «Sunt prea orgolios și prea conștient de misiunea și demnitatea scriitorului, — ca să-mi justific meritele și drepturile. Dacă a-și face vreodată un asemenea examen de conștiință, bineînțeles că l-ași face numai în fața unor oameni calificați».

Scopul acestui lung pomelnic nu poate fi decât acesta: d. Mircea Eliade caută solidarizări pentru susținerea unei teme pierdute.

Cum poate fi câștigat d. Radu Boureanu, d. Ion Călugăru, d. D. C. Amzăr pentru apărarea unei poziții pe cari se află numai d-nii Comarnescu, Vulcănescu, Cantacuzino?

Pe vremuri se văita d. Ion Alexandru Brătescu-Voinești: scriitorii mor de mizerie. Și Ionel Brătianu i da, după fiecare văitătură, o nouă slujbă, scriitorului Brătescu-Voinești.

Cu trei ani în urmă se văitau, pe aceeași temă, d-nii Petru Comarnescu și alții.

(Citii continuarea în pag. IV-a)

MARCEL PROUST

MOARTEA LUI BERGOTTE

ANTON HOLBAN

N'o să înțeleg niciodată de ce moartea lui Bergotte este în «A la recherche du temps perdu» un capitol celebru. Interca-lat, ea de obicei, la întâmplare, între chinurile lui Marcel din pricina Albertinei, care, acum locuind la un loc cu dânsul, plecase la Trocadéro unde s'ar fi putut întâlni cu vicioasa Léa, suferință simplificată prin întoarcerea Albertinei la prima chemare a lui Marcel, și între o conversație dintre Marcel și Brichtot, în drum spre recepția dela Verdurin, organizată de Charles, unde ceilalți au venit sub pretextul execuției muzicii lui Vinteuil de către Morel, și unde Charles îi adunase pe ceilalți numai ca să facă exhibitii cu acel Morel.

Povestirea se petrece la persoana treia. (Ca și tot capitolul Swann). Câteva detalii intime din ultimele clipe ale lui Bergotte, cari, într-o carte de amintiri trăite personal, fac impresia de contrafacere. Bergotte vine la o expoziție de pictură, ca să revadă un tablou de Ver Meer (cu care se ocupă Swann. Dar, din nefericire, Swann moare înainte de a-și desăvârși lucrarea), tablou pe care îl adora, dar care nu semăna întocmai cu o descriere pe care cineva o făcuse într-o revistă. În expoziție, simte că îi e rău, și monologheză, pe rând despre tablou, și despre răul care îl chinuie. Și repeta un detaliu al tabloului: Petit pan de mur jaune avec un auvent, petit pan de mur jaune». (De unde memorialistul Proust știa toate acestea? Numai literatură...

În încheiere, se poate vedea cât prestigiu avea pentru Proust opera de artă: «On l'enterra, ma's toute la nuit funebre, aux vitrines éclairées, ses livres disposés trois par trois veillait comme des anges aux ailes éployées et semblait, pour celui qui n'était plus, le symbole de sa résurrection».

De ce este atât de celebru acest fragment convențional? Poate pentru că el produce lectorului același efect, ca și pentru drumețul, care după un drum lung în deșert, descopere o oază, orcât de mi-

zeră ar fi oaza, și orcât de prodigios ar fi părut nisipul în desfășurarea lui.

Dar, descoperire surprinzătoare, există în «A la recherche du temps perdu», un alt capitol perfect asemănător cu acesta. Nu s'a făcut încă paralela, numai pentru că cele două fragmente sunt distanțate printr-o foarte mare cantitate de text. Anume, se vorbește despre Berma, obsesia tinereții lui Marcel.

În acea seară, toată lumea e invitată la principesa de Guermantes (fostă Mme Verdurin), unde Rachel, acum celebră (prietenă lui Saint Loup de odinioară) trebuie să recite versuri. La Berma, acum aproape de moarte, glorie trecută nu mai vine nimeni.

Singurul musafir, se senza și el și pleacă îndată. Fata și ginerile, cari inconștient grăbesc boala Bermei, cerându-i să joace ca să alibă bani, vor pleca și ei. (O petrecere, la prințesa de Guermantes chiar poate să obsedeze tot Parisul!) Perma va rămâne singură.

O scenă premergătoare singurătății Bermei:

«Mais bien-tôt la chasse d'air qui emportait tout vers les Guermantes, et qui m'y avait entraîné moi-même, fut la plus forte, il se leva et partit, laissant Phèdre ou la mort, on ne savait trop laquelle des deux c'était, achever de manger avec sa fille et son gendre, les gâteaux funéraires».

O asemănare a acestui capitol cu capitolul morții lui Bergotte se poate face din motive:

Neprevăzut, ocupându-se de unii oameni cari demult erau lăsați în părăsire într-o scenă de sine stătătoare, ca și cum ar fi o nuvelă în afară de Marcel, (sunt scrise la persoana treia, și te întrebă cum memorialistul Marcel le-a putut nota în toate detaliile, cu toate că de data aceasta el n'a putut fi de față) și amândouă de aceeași întindere (câteva pagini). Și de amândouă dățile avem aceeași culoare de doliu, și se desprinde același gust de cenușe.

DESPRE SIMȚUL COMUN REGIONAL

PETRU MANOLIU

— Ce este etnicul sau există o valoare de viață care să poată fi numită etnică?

Întrebarea este de răscruce și se înfățișează înconjurată de o sumedenie de ispite. Se cere deci prudență. Iar în ceiace privește răspunsul, el se prezintă sub două chipuri și anume: 1. definiția etnicului prin însăși ființa lui; 2. schițarea unei vieți nascute organice, deci firească din ființa acestui etnic. Definiția etnicului, din clipa în care am eliminat aportul limbii și al rasei, ar putea să pară un nonsens. Deoarece, dacă exclud graiul, cu alte cuvinte comunitatea, valabilă și în timp și în spațiu, suntească și dacă nici rassa nu este o realitate obiectivă din punctul de vedere al sângelui, s'ar părea că ființa unui popor este negată în însăși esența sa. Lucrurile însă, nu stau așa, iar frumusețea soluției e ascunsă tocmai în această firească strămtare.

Există, cel puțin teoretic, deși gânditorii îl consideră real, un mod general de a fi al omului. Și când spunem că «există un mod general», ne gândim la acele categorii de viață valabile pretutindeni, dealatul întregului pământ și dealungul lui, și care constituie ceiace filozofii numesc simțul comun. Acest simț comun reprezintă un fel de limită originară de pe zarea căreia au venit, și vor mai veni încă, veacurile concrete al vieții omului real. Evident, simțul comun, în acest moment al discuției noastre, este o abstracțiune, deoarece nu vei găsi nicăieri, nici în trecut, nici în prezent, și deci cu atât mai puțin e posibil în viitor, omul ace-

sta care să trăiască, în carne și timp, cu ajutorul categoriilor generale valabile pretutindeni și'n fundul tuturor secolelor. Omul simțului comun este de fapt un punct teoretic, arbitrar însă necesar. Iar necesitatea lui se naște din imposibilitatea minții noastre de a putea explica variația printr-o varietate de cauze. Omul simțului comun reprezintă, așadar, în psihologia popoarelor ceiace este, de exemplu, electricitatea în fizică, sau «lucrul în sine» în metafizică. Ființa lui se deduce; ea este, deci formată din caracterele comune existente ale omului real. Și, poate, deducția aceasta se datorește și faptului că omul, în miezul vieții lui, se dorește frate chiar și cu dușmanul său. Deci, simțul comun este un postulat rațional al omului. Toată structura noastră vine din el. Însă dacă acest postulat este pur mintal, în schimb, aceia ce ne oferă o privire atentă îndreptată către viața de toate zilele a oamenilor, este descoperirea unor serii de simțuri comune regionale. Harta psihologică a lumii umane este formată din aceste centre reale ale simțurilor comune regionale; iar harta aceasta este primul prag concret dela care începe adevărata viață a omului. Ce înseamnă, în sine, simțul comun regional? O viață supusă unor categorii de existență și pe care o trăiesc, — fără să întrebe de ce, — o comuniune de oameni. Viața aceasta, născută dintr-un simț comun regional își are un specific, nu

(Continuarea în pag. IV-a)

POETUL HRISTO BOTEV

La 2 Iunie 1936 s'au împlinit 60 de ani dela moartea celui mai mare poet al Bulgariei — Hristo Botev.

Ceiace este Goethe pentru nemți, Shakespeare pentru englezi, Șandor Petöffi pentru unguri, Eminescu pentru noi români, pentru bulgari este Hristo Botev.

Căți din noi știu că întreaga activitate poe-

Hristo Botev

E L E G I E

Spune-mi o spune, popor sârman
Cine te adoarme în leagăn robit?
Cel ce Mântuitorul ca un profan
Pe cruce străpunsu-l-a'n spate
Sau cel ce-ți cântă pocăit:
«Rabdă și vei avea dreptate!»

El, — sau vre'unul al lui înlocuitor,
Fiu lui Loiola și lui Iuda frate,
Trădător fidel și viu prevestitor
De noi chinuri pentru cei săraci
Nou cârgeliu, ce iar străbate
De-și vinde tata și frații dragi?!

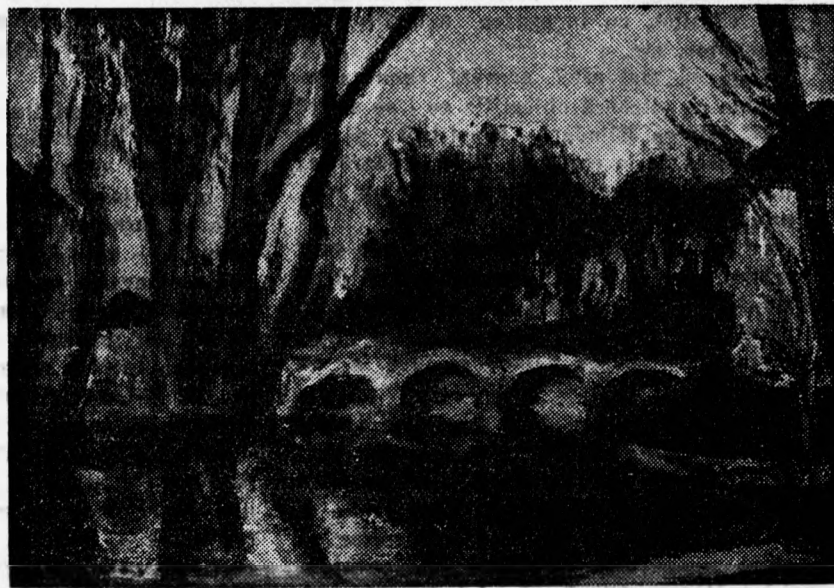
El? — spune-mi. Ah! Poporul tace!
Surd și jalnic lanțurile sună,
Mută-i vocea libertății ce place:
Posomorât numai cu capul doar arată
Mulțimile de bestii gloată sură,
Oarbă de ochi — a jale murmură.

Arată el, — și din frunte sudoare
Însăngerată picură pe mormânt;
Crucea-i înfiptă în corp tare,
Rugina roade oase ferecate
Viața mulțimii-i stinsă'n pământ:
De ai noștri și de lifte turbate.

Sârmanul rob rabdă, iar noi pe deplin
Fără rușine, zile numărăm,
De când ni e capul în jug și chin,
De când poporul poartă lanțuri tari,
Numărăm — și crezând în neamul de bestii urân,
Și așteptăm rândul libertății mari!

In românește de VASILE CRISTU

Pelsaj
de
Segonzac

C R O N I C I

O generație de imbecili

Problema tinereții generației, s'a mai pus în discuție. Și s'a ajuns la concluzia, rușinoasă din toate punctele de vedere, că România e o țară fără tineret. Mai mult plictisită că trebuia să răspundă decât insultată de afirmația inexistenței sale ca forță creatoare, tinerimea, prin cei câțiva «doctrinari» ai săi, a protestat.

Un protest, este câteodată un semn de existență. Dar numai atât. Un protest bleg însă și nesușinut, în lipsă de argumente, nici măcar de energia unui ton tineresc, — e o acuzare și o sentință.

Dacă am adus uneori grele învinuiri bătrâneții, care conduce și exploatează întreaga țară botezată cu focul și viața publică a unei miruită cu sângele marelui război, — învinuirile noastre au ținut nu atât bătrânețea în sine care a fost cândva tânără și entuziastă, cât lipsa unei înțelegeri și cinstei unei atitudini. Am atacat, — și nu vom înceta să atacăm, — bătrânețea aceia putregăioasă și hrăpăreață, absurdă și răioasă, care se hrănește din punga noastră și din spiritul nostru, refuzând totuși să ne recunoască tinerețea și drepturile ei.

Omeniește vorbind însă, și negustorește, bătrânețea nu e vinovată. Fiindcă cineva trebuie să conducă o țară, și în lipsa unui control s'o exploateze. Vinovată este acea generație care și-a trăit copilăria în foc și sânge, în tânguiri și blesteme, și a cărei adolescență a fost martoră celor mai mari prefaceri și reforme sociale. Acea generație care nu s'a afirmat cu nimic, care n'a creat nimic, care n'a găsit în tinerețea ei, în frământările și în chinurile ei, — barem vigoarea unei atitudini și glasul unui protest.

Ni se va răspunde că nu avem în totul dreptate, că există alăfia tineri care sunt tot alătea forțe, că «generația» e strălucit reprezentată în toate domeniile vieții noastre publice.

Intr'adevăr!

Socotiiți, bunăoară, căți tineri s'au «afirmați» în politică. Toți feciorii, toți nepoții, toți ginerii și toate slugile oamenilor politici de marcă, au ajuns membri în diferite consilii de administrație, avocați prin diverse contencioase, deputați și chiar subsecretari de stat. Și s'a întâmplat ca toți sau aproape toți acești beneficiari și milogi, să fie cei mai proști din «generație» și cei mai de nimic. Iar dacă s'a nimerit câte unul bun, ajutat în cariera lui și de merite personale, a îmbătrânit îndată sub povara nădejdelor ce s'au pus pe bieții lui umeri. În loc să fie censor și pumn, în loc să-și impună tinerețea lărgind zările și curățindu-le, a intrat în cloacă. Glasul lui n'a făcut să dădăie cupola, privirile lui n'au înghețat sângele în vine, pumnul lui n'a prăbușit niciun beșleagă putred de bani și de prostie...

Unde este atunci «generația?». Unde este religia tinereții și credința în biruință?

Să mai vorbim de literatură și de artă? Socotiiți căți tineri au isbutit să se impună, și prin ce mijloace. Toți sau aproape toți, și-au vândut talentul pe un blid de linte, și-au irosit vigoarea bătând pragurile, și-au pus demnitatea și mândria în căciula pe care au întins-o cu zâmbet slugarnic samsarilor, bandiților și profitorilor. Nicio acțiune hotărâtă, nicio luptă dărză, nicio spinare dreaptă, nicio privire categorică...

Domnilor tineri de-o vârstă și de-un crez, aș dori din inimă să retractez cât mai curând cele scrise aci. Aș dori să fiu cel mai prost dintre voi, și cel mai laș. Dar iată: este pământ tinerețea noastră, și voi nu ripostați: este negată existența noastră, și voi n'o dovediti. Vă tânguiți doar, plângeți pe la răspântii și prin anticamere că muriiți de foame și de neînțelegerie, pentru că îndată ce vi se aruncă un păcătos de ciolan, să vă potoliți și să leginați de recunoștință în fața milosteniei și a disprețului.

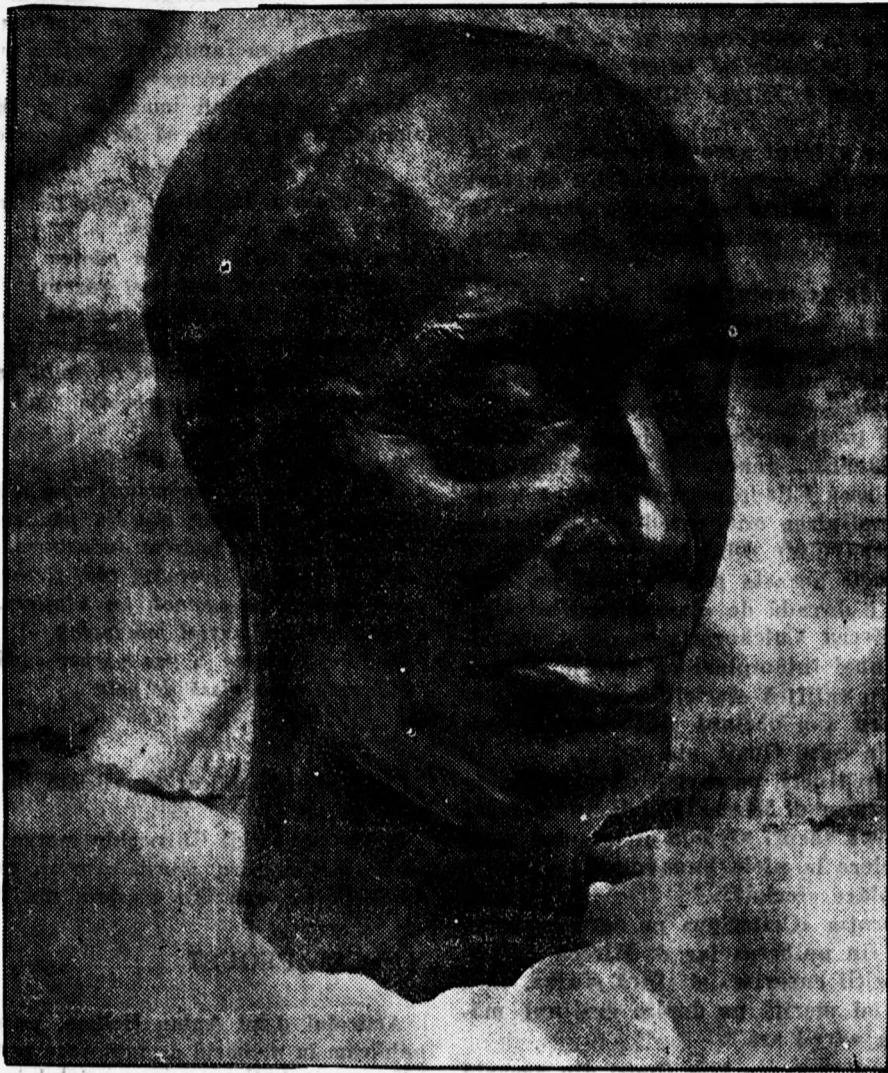
Asta nu se chiamă nici tinerețe, nici bărbăție.

Încodată, deci: unde este «generația?».

În toate țările, tinerețea plesnește de sevă; în toate țările, vigoarea și elanul ei s'au impus cu forță de torent, dărâmand putregaiurile și clădind peste ele o viață nouă. Numai la noi este o tinerețe fără energie și fără voință, o tinerețe miloagă care trăiește din resturi, fără ambiții, fără visuri și fără steag...

O generație de imbecili.

Mircea Damian

Masca în ceară a lui Jacques II, Regele Angliei

Colecția ducelui James.

POLIȚIA LITERARĂ—
DE MORAVURI!

În ultimele sale numere, «Neamul Românesc» reinvie o modă plină de primedii pentru bunul gust și plină de... succese, pentru vulg: poliția literară de moravuri.

Brigada de sub conducerea d-lui prof. N. Iorga, marrele nostru apostol, e cu totul necruțătoare.

Subșeful ei, distinsul nostru confrate d. Cocos, care conduce direct operațiile de urmărire și identificare, e convins — și s'a isprăvit! — că și pentru practica literară trebuie... condicută în regulă, eliberată de către prefectii culturali și stampilată de erijatele lor oficii de control.

Poliția literară de moravuri e intranșigentă.

E intranșigentă și în gafe.

«Agață» pur și simplu opera dela subșefoara scriitorului, o chiamă la odae s'o... instruiască, la nevoe și la pârțog — în ochii umiți ai cetitorilor care se întâmplă prin preajmă — îi trânteste și anume calificative și nu se lasă până nu se face definitiv de răs.

Invocată «morală» fuge să se ascundă undeva, ea însăși rușinată de asemenea zeloși slujitori.

Se face mică, se ghemue, refuză să se amestece.

Polițaiul dela brigada literară de moravuri rupe totuși mai departe vestmintele operei (care-și urma destinul ei la subșefoara scriitorului) o batjocorește, o insultă, îi cere neapărat condicuta de liberă practică și nu-i dă voce să circule'n lume — ca să afle însăfârșit, foarte târziu, tocmai dela lumea onorabilă, că «susnumita» e Persoană cunoscută, onestă și perfect morală.

Gafele sunt cel mai adesea apanajul acestui sofu de deliecte, abuzuri și uzurpări de... autoritate.

Ba încă, până la urma urmei, se descoperă foarte ușor că polițaiul cu pricina n'avea, el, carnet în regulă adică în orice caz calitate!

Supunem așa dar atențiunii conducătorului suprem al belicoasei brigăzi lite-

rare de moravuri, am citat pe ilustrul cărturar d. prof. N. Iorga, aceste modest observațiuni și sugestii.

O facem exclusiv din grija ce pulpanele redingotei sale — ce ne este în fond un bun național — să nu apară prezentului și posterității, pătate de prea slăbinoase sosuri și rântase.

Printrucă mai ales la ospetele și infructurile dorite gălăgioase, parcă — măcar atâta — șervetul șade bine și șade frumos chiar la gătnițele cele mai respectabile.

CATEVA CITATE ȘI O REMARCA

Pentru luminarea deplină a cetitorilor, vom reda — după «Neamul Românesc» care incriminează — câteva fragmente dintre citate ca fiind «atentate morale», «poeme spurcate», trivialitate de lupanar», «porcării definitive», etc., etc.:

E trist diaconul la Kint
Și temerile lui nu mint
Fur și tâlhar întru Hristos
El printre frați trecu sfios.

„Trupu-i bălan de osândit
Ca pravila s'a răsvrătit
Și făcând cruci, bătând mătânii,
Se simte stărv între jigăanii.

...La el azi noapte în chilie
A'ntârziat o fată vie
Cu sânii tari, cu coapsa fină
De alăută florentină.

...Și Dumnezeu, ce vede toate
În zori, la cinci și jumătate,
Pândind să iasă prin perdea
O a văzut din cer, pre ea.
După «Neamul Românesc» astea sunt «ineptii», «vulgariții» și — textual — «tâmpenii rimate».

Nu vom adăoga nimic alt, în afară de această remarcă: prin «tâmpenii RIMATE», oficioșul brigăzii de moravuri dar mai ales al oștilor lui Ieremia, arată, lămurit că nu și le admite decât pe cele în proză.

Cicerone Theodorescu

Votul femeilor

PARIS (Rador). — Un grup de deputați din toate partidele a depus la Cameră un proiect de lege prin care se acordă imediat dreptul de vot și de eligibilitate femeilor. Printre senatori se află d-nii Maurice Thorez, secretarul general al partidului comunist; d. Louis Marin, fost ministrul și președinte al Federației republicane; Georges Isard, unul din cei mai apropiați colaboratori ai d-lui Gaston Bergery, etc.

Acelaș proiect de lege a fost depus la Senaț de senatori printre care d-nii Maurice, Cachin, comunist, Champetier, de Ribes, fost ministru, membru al partidului democrat popular, Justin Godart, radical, fost ministru, etc.

Prin noua lege va recunoaște deci femeii egalitatea politică cu bărbatul.

Grupul parlamentar socialist, e cel care deține cel mai mare număr de mandate, cel care a format guvernul în frunte cu Leon Blum, cel de care depinde dacă proiectul va deveni lege.

Cum însă doctrina socialistă e singura care susține emanciparea deplină a femeii, descătușarea ei din prejudecăți și inferioritate legală pentru a păși — liberă și egală — alături de bărbat în munca de propășire socială, cum noul guvern socialist francez e primul care are trei ministri femei, primul care a apelat la capacitatea de muncă și de pricepere a femeii, nu mai poate fi îndoială că examinarea proiectului de lege de către grupul parlamentar socialist va fi favorabilă și că votarea lui se va face foarte curând.

Această lege, alături de cea care va fixa săptămâna de lucru de 40 de ore, deci șase ore și jumătate pe zi, dând astfel muncitorilor și funcționarilor posibilitatea să ducă o viață mai omenească, să poată dispune de timp pentru a se cultiva și a propăși, alături de legea naționalizării industriei de război care va putea permite statului francez să se înarmeze fără cheltueli extraordinare care însemnau câștiguri fabuloase pentru industria de armament și impozite grele pentru contribuabilul care trebuia să plătească aceste câștiguri, aceste trei legi — dreptul de vot al femeilor, săptămâna de 40 ore și naționalizarea industriei de război — sunt primele măsuri prin care noul guvern socialist francez vrea să dea dovada intențiilor de prefaceri în folosul maselor, în folosul celor mulți și de calea radicală pe care are de gând să o urmeze în acest scop.

Lăsând deocamdată laoparte pe celelalte asupra cărora vom reveni, dreptul de vot al femeilor — n'ar trebui să determine ironia sau neîncrederea obișnuită ci să ne dăm seama de toată importanța și dreptatea actului ce se pregătește.

Dacă românii își puteau permite să justifice brutal sclavia femeii «propter imbecilitatem sexus» și dacă și până acum s'a refuzat drepturi femeii pe motivul aceleiași inferiorități a sexului ei, azi, când viața socială a scos femeia din casă și o obligă să aibă pe lângă vechile îndeltniciri casnice și roluri în procesul de producție socială, nimic nu mai justifică permanetizarea unei inferiorități juridice. Când de fapt femeia e la cotul bărbatului în munca pentru viață, e credințea funcțiuni de care dă dovadă că e capabilă să le îndeplinească, cum mai poți să o fii legal în aceiași stare de acum câteva secole?

Oricât am ironiza femeia, oricât, prin unele slăbiciuni ale ei, ar merita încă zeflemeaua noastră, un lucru e cert: că muncește și e capabilă de muncă, că îi impunem noi și viața de azi datorii la fel cu ale bărbatului.

Cine are DATORII trebuie să aibă și DREPTURI. E clar și fără puțință de replică.

Iată de ce legea pe care o va vota Camera franceză a «Frontului popular» va fi un act de dreptate.

Și — poate — semnul că încă multe acte de dreptate vor urma.

Al. C. Constantinescu

